

สเต็มเซลล์...ไทยก้าวล้ำด้านเล่ห์หลวง

ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา “สเต็มเซลล์” ถูกทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในฐานะนวัตกรรมใหม่ด้านการรักษาโรคและความงามที่น่าอัศจรรย์ โดยเฉพาะในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา เรียกได้ว่าเป็นการรักษาและผลิตภัณฑ์ที่ “บูมสุดขีด” และสร้างรายได้จำนวนมหาศาล

ทว่า การโฆษณาการรักษาและการขายผลิตภัณฑ์สเต็มเซลล์ในประเทศไทยจำนวนมากได้เข้าข่ายการอวดอ้างสรรพคุณเกินจริง ขาดความรู้ทางวิชาการรวมถึงมาตรฐานความปลอดภัยต่อผู้บริโภค จนสมาคมแพทย์ในสหรัฐอเมริกาชี้ว่า ไทยเป็นประเทศที่มีการหลอกลวงบริการและการขายสเต็มเซลล์อย่างขาดจริยธรรม และโฆษณาเกินจริง

มหัศจรรย์สเต็มเซลล์ : หลอกลวงและเกินจริง

“สเต็มเซลล์จากรก” เป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ที่มีการอวดอ้างสรรพคุณราวกับ “ยาอายุวัฒนะ” ที่สามารถช่วยชะลอความแก่ สร้างภูมิคุ้มกันโรค กระตุ้นการเจริญเติบโตของระบบประสาท ทำให้เส้นผมงอกใหม่ นอนหลับสบาย ลดริ้วรอย ขจัดความหมองคล้ำของผู้สูงวัยให้กลับมาสดใส ขาวนวล อ่อนเยาว์ดุจผิวทารก

นพ. ถนอม บรรณประเสริฐ หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมเซลล์เนื้อเยื่อและอวัยวะสังเคราะห์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชี้ว่าสเต็มเซลล์ที่ขายกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย เกาะกระแสดความดังของงานวิจัยสเต็มเซลล์ในอเมริกา โดยหลอกลวงซื้อและนำมาใช้เป็นผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพความงาม ซึ่งถือเป็นเรื่องเพื่อฝัน เกินจริง และทำไม่ถูกต้องตามหลักการอย่างมาก โดยมีบางบริษัทที่นำมาอธิบายกลไกแบบมหัศจรรย์ บางคนเชื่อและไปบอกคนไข้แบบผิดๆ ดังนั้น โฆษณาที่แพร่หลายในประเทศไทยจึงเป็นเรื่องหลอกลวงผู้บริโภคทั้งสิ้น

ข้อเท็จจริงของสเต็มเซลล์

นพ. พิพัฒน์ ยิ่งเสรี เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ให้ข้อมูลว่า การรักษาด้วยสเต็มเซลล์ที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลกมีเพียงการปลูกถ่ายไขกระดูกและโรคทางโลหิตวิทยา เช่น โรคมะเร็งเม็ดเลือด โรคเลือดที่ผิดปกติทางพันธุกรรม ผู้ป่วยที่ไขกระดูกถูกทำลายจากยารักษามะเร็ง แต่ทว่า ช่วยให้ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นเพียงระยะหนึ่งเท่านั้น ยังไม่พบว่าสามารถรักษาโรคให้หายขาดได้ และอาจมีผลข้างเคียง เนื่องจากยังไม่ได้ยืนยันความปลอดภัย

ในประเทศสหรัฐอเมริกามีการศึกษาวินิจฉัยแนวโน้มการใช้สเต็มเซลล์ในการรักษาโรคกันอย่างกว้าง โดยถือว่ามีความเสี่ยงสูงที่สุดและมีความเป็นไปได้จริง อาทิ โรคหลอดเลือดสมอง อาการบาดเจ็บทางสมอง การเรียนรู้บกพร่อง โรคอัลไซเมอร์ โรคพาร์กินสัน ผมงบาง ตาบอด หูหนวก เซลล์ประสาทกล้ามเนื้อเสื่อม รักษาโรคแผลเป็น มะเร็งชนิดต่างๆ ฯลฯ (ดังรายละเอียดในภาพ)



ที่มา : รายงานวิจัยจำนวน 13 ชิ้น ที่อ้างใน http://en.wikipedia.org/wiki/Stem_cell สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2553 อ้างใน รายงานสุขภาพคนไทย 2553

กล่าวโดยสรุป จนถึงปี 2552 มีรายงานยืนยันว่า สเต็มเซลล์สามารถปลุกถ่ายไขกระดูกได้จริง ส่วนโรคต่างๆ หรือภาวะการเจ็บป่วยที่กล่าวมาข้างต้น ยังอยู่ระหว่างการทดลองและศึกษาวิจัยว่าจะสามารถรักษาได้ผลหรือไม่

ก่อนตัดสินใจใช้บริการหรือซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม จำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องถึงคุณประโยชน์ที่แท้จริง เพื่อมิให้ต้องตกเป็น “เหยื่อ” ภัยต่อไป

ที่มา : รายงานสุขภาพคนไทย 2553

สืบค้นได้จาก www.hiso.or.th